17/12/2020

Η Μονή Αγίου Διονυσίου στην πόλη της Ζακύνθου

/ Ιερές Μονές

Το κτιριακό Συγκρότημα του Αγίου Διονυσίου αποτελείται από τον Ναό του Πολιούχου της Ζακύνθου , από το Κωδωνοστάσιο – Καμπαναριό του Ναού, από το Μοναστήρι της Ιεράς Μονής Στροφάδων και του Αγίου Διονυσίου και από το νέο Εκκλησιαστικό Μουσείο – Σκευοφυλάκιο

Σε εξέχουσα θέση στο λιμάνι της Ζακύνθου, στη συνοικία του Άμμου, δεσπόζει ο μεγαλοπρεπής ναός του πολιούχου Αγίου Διονυσίου, το κέντρο της θρησκευτικής ζωής του νησιού, μαζί με το συγκρότημα της Μονής Στροφάδων, που μεταφέρθηκε εδώ το 1717 από τα ομώνυμα νησάκια.

Ο ναός θεμελιώθηκε το 1708 και ολοκληρώθηκε το 1764. Καταστράφηκε το 1893, από τον μεγάλο σεισμό που ερείπωσε το νησί και ανοικοδομήθηκε με πρωτοβουλία ειδικής επιτροπής που συστάθηκε το 1900. Θεμελιώθηκε το 1925 και η οικοδόμησή του ξεκίνησε το 1931, σε σχέδια του αρχιτέκτονα Αναστάσιου Ορλάνδου. Εγκαινιάσθηκε το 1948 και χάρη στην αντισεισμική κατασκευή του σώθηκε κατά τον σεισμό του 1953. Το μεγαλοπρεπές κωδωνοστάσιο, ύψους περίπου 40 μέτρων, κατασκευάσθηκε αργότερα, ενώ το 2000 εγκαινιάσθηκε η νέα πτέρυγα της παρακείμενης μονής, που περιλαμβάνει σύγχρονες εγκαταστάσεις, το μουσείο-σκευοφυλάκιο και εργαστήριο συντήρησης εικόνων.

Ο ναός είναι μεγάλη τρίκλιτη βασιλική με υπερυψωμένο το κεντρικό κλίτος, που στηρίζεται σε δεκατέσσερις μαρμάρινους πεσσούς (τετράπλευροι κίονες) με κορινθιακά κιονόκρανα.

Στο εσωτερικό του φυλάσσονται σημαντικά κειμήλια. Οι σπουδαιότεροι θησαυροί του είναι η ασημένια λάρνακα στην οποία φυλάσσεται το ιερό λείψανο του αγίου, και οι εικόνες του τέμπλου με την ασημένια επένδυση, όλα έργα του 1829 του Ηπειρώτη αργυροχόου Γεωργίου Διαμαντή Μπάφα. Η λάρνακα βρίσκεται μέσα στο λεγόμενο «δωμάτιο του Αγίου», με την ξυλόγλυπτη επιχρυσωμένη επένδυση.
Εξαιρετικής τέχνης είναι το επιχρυσωμένο ξυλόγλυπτο τέμπλο και οι τοιχογραφίες με σκηνές από τη ζωή του αγίου, φιλοτεχνημένα από διάσημους αγιογράφους και ξυλογλύπτες, ενώ από τα πιο γνωστά έργα τέχνης του ναού είναι ο περίφημος πίνακας με τη λιτανεία του Αγίου Διονυσίου, έργο του 1766 του ιερέα Νικολάου Κουτούζη.
Στο μουσείο της μονής φυλάσσονται έργα τέχνης, ιερά κειμήλια, χειρόγραφοι κώδικες και σπάνιες εκδόσεις που προέρχονται από τη μονή που βρισκόταν στα νησιά.
Εργα τέχνης φυλασσόμενα στο Μουσείο της Μονής: α) Τέσσερις πίνακες του Νικολάου Κουτούζη (18ος αιώνας), με θέματα από τη ζωή και τα θαύματα του Αγίου, β) η βυζαντινής προελεύσεως και τέχνης εικόνα της Παναγίας της “Θαλασσομαχούσας”, γ) το ανεπανάληπτης ασημουργικής τέχνης Ευαγγέλιο του Γεωργίου Διαμαντή Μπάφα (1812), δ) Ευαγγέλιο ίδιας τέχνης του Αθανασίου Τζιμούρη (1828), ε) αξιολογότατοι χειρόγραφοι κώδικες και σπανιότατες εκδόσεις από τις αρχές του 16ου αιώνα έως και σήμερα.